

KLASIKAPLUS.CZ

1. Ostravské Tajemství prosté, sdělné, přesvědčivé

15.10.2023 klasikaplus.cz - Karla Hofmannová

Odkaz na originál

Klíčová slova: opery; ostravské

"Hudební nastudování je výsledkem práce dirigenta Jakuba Kleckera, který stál za dirigentským pultem i při této obnovené premiéře."

"Orchestr hrál soustředěně, s intonační i rytmickou souhrou a ctil úlohy pěvců."

"Režijně inscenaci připravil Tomáš Studený a vsadil na jednoduchost a přirozenost jednání postav."

Záměr vedení **ostravské opery** uvést v Roce české hudby cyklus všech oper Bedřicha Smetany se naplňuje. Ve čtvrtek 12. října byla po šesti letech opět uvedena inscenace opery Tajemství. Jen málo účinkujících se vyměnilo a podoba inscenace, která měla premiéru 27. dubna 2017, zůstala stejná. Hudební nastudování Jakuba Kleckera a sbormistra Jurie Galatenka v režii Tomáše Studeného na scéně Davida Janoška a v kostýmech Evy Jiřikovské podtrhlo realizaci kvalitní inscenace.

Předposlední dokončená opera Bedřicha Smetany Tajemství je z roku 1878 a vznikla na libreto Elišky Krásnohorské, s níž už autor hudby úspěšně spolupracoval. Motiv lásky mezi mladými členy dvou rodů, co se nemohou vystát, je oblíbený a vyzkoušený, nejznáměji na příběhu Romea a Julie. Tady je zasazen do života české vesnice, tedy prostředí publiku blízkého. Je umocněno národním hudebním koloritem, který je vyjádřen polkou, ale skladatel rozvíjí též drama, jež na několika místech podporuje polyfonní strukturou. K tomu používá nejen hlasy všech sólistů, ale i sboru; vzniká fuga, která dokladuje, že tu nejde jen o "lidovou operu", ale o závažné hudební dílo. To vytváří jednotlivý a mohutný hudební proud – postupuje od tanečnosti a lyrčnosti až k démonické dramatičnosti a ústí do láskyplného vyznání. Smetanova hudba tu vrcholí jak výrazově, tak stylově a dokládá skladatelovo umění. Hudební nastudování je výsledkem práce dirigenta Jakuba Kleckera, který stál za dirigentským pultem i při této obnovené premiéře. Tempa udaná jak ansámbly, tak sborovým scénám byla hraniční a pěvci měli těžký úkol stíhat artikulaci; ten však zvládali s profesionálním nadhledem. Kompaktně postavený sbor zněl mohutně a hudební plocha byla vyvážená jak barevně, tak dynamicky. Tady se zúročila pečlivá mnohaletá příprava sbormistra Jurije Galatenka. Orchester hrál soustředěně, s intonační i rytmickou souhrou a ctil úlohy pěvců.

Režijně inscenaci připravil Tomáš Studený a vsadil na jednoduchost a přirozenost jednání postav a respektoval potřebu zpěváků komunikovat především k publiku. Dva znepřátelení konšelé, kolem nichž se vytvářela skupina podporovatelů, jsou stálými protagonisty opery. V roli Maliny Martin Gurbaľ, se spolehlivým a nosným basem a neotřesitelnou převahou, v roli Kaliny barytonista Martin Bárta. Ten má větší a obtížnější úlohu, na něm stojí zápletka i dramatičnost opery, on je zmítán mezi ponížením a stálou láskou. Bárta se role zhostil se širokým a barevným volumenem, pevným hlasem a s výrazovou přesvědčivostí. Jeho odmítnutou láskou je panna Róza, kterou ztvárnila mezzosopranistka Lucie Hilscherová v celé šíři hereckého výraziva. Ve třech dalších rolích se představili pěvci ve své premiéře. Blaženku zpívala

Soňa Godarská, původem slovenská pěvkyně působící v českých divadlech, aktuálně v Plzni. Její Blaženka je poznamenána předtuchou odmítnuté lásky, přesto z ní vyzraňuje jas a naděje. Má průrazný soprán, který byl v dramatických polohách poznamenán zátěží, snad to způsobila tréma. Jejího partnera Vítku zpíval Richard Samek. Jeho mocný tenor se prosazoval zejména ve výškách, herecky byl přímý a jistý. Svoji premiéru si užil i tenorista Vít Šantora v roli Skřivánka, posměšného písničkáře, jež dokáže posouvat děj. Hlas mu zněl a herecky byl výrazný a sympatický, jen poněkud křečovitý, vzhledem k premiéře pochopitelně. Z dalších rolí byl příjemný a nosný výkon Josefa Škarky v roli vysloužilce Bonifáce, jako mistr zednický se dobře prosazoval Roman Vlkovič a v závěru strašil duch fráter Barnabáše hlasem Petra Urbánka.

Scéna Davida Janoška představovala jednoduchý, přesto uvěřitelný obraz české vesnice a hospody, propojení starých sklepů se světnicí Malinových působil přesvědčivě. Kostýmy Evy Jiřikovské byly prosté a české atributy jen náznakově, přesto sdělné. Pohybová spolupráce Ladislavy Košíkové dává inscenaci život a přirozený spád, což pomáhá pěvcům při ztvárnění postav.

Obnovená inscenace Tajemství je dílkem mozaiky kompletu Smetanových oper, kterou skládá soubor opery divadla Moravskoslezského k oslavě Roku české hudby v roce 2024 a diváci se mají na co těšit.

Foto: ilustrační - Martin Popelář

« zpět na začátek

neděle, 15 říjen 2023 09:33

Ostravské Tajemství prosté, sdělné, přesvědčivé

Autorka: [Karla Hofmannová](#)

<https://www.klasikaplus.cz/reflexe-2/item/10557-ostravske-tajemstvi-proste-sdelne-presvedcive>

„Hudební nastudování je výsledkem práce dirigenta Jakuba Kleckera, který stál za dirigentským pultem i při této obnovené premiéře.“

„Orchestr hrál soustředěně, s intonační i rytmickou souhrou a ctil úlohy pěvců.“

„Režijně inscenaci připravil Tomáš Studený a vsadil na jednoduchost a přirozenost jednání postav.“

Záměr vedení ostravské opery uvést v Roce české hudby cyklus všech oper Bedřicha Smetany se naplňuje. Ve čtvrtek 12. října byla po šesti letech opět uvedena inscenace opery *Tajemství*. Jen málo účinkujících se vyměnilo a podoba inscenace, která měla premiéru 27. dubna 2017, zůstala stejná. Hudební nastudování Jakuba Kleckera a sbormistra Jurije Galatenka v režii Tomáše Studeného na scéně Davida Janoška a v kostýmech Evy Jiříkovské podtrhlo realizaci kvalitní inscenace.

Předposlední dokončená opera **Bedřicha Smetany** *Tajemství* je z roku 1878 a vznikla na libreto **Elišky Krásnohorské**, s níž už autor hudby úspěšně spolupracoval. Motiv lásky mezi mladými členy dvou rodů, co se nemohou vystát, je oblíbený a vyzkoušený, nejznáměji na příběhu Romea a Julie. Tady je zasazen do života české vesnice, tedy prostředí publiku blízkého. Je umocněno národním hudebním koloritem, který je vyjádřen polkou, ale skladatel rozvíjí též drama, jež na několika místech podporuje polyfonní strukturou. K tomu používá nejen hlasy všech sólistů, ale i sboru; vzniká fuga, která dokladuje, že tu nejde jen o „lidovou operu“, ale o závažné hudební dílo. To vytváří jednotlivý a mohutný hudební proud – postupuje od tanečnosti a lyrčnosti až k démonické dramatičnosti a ústí do láskyplného vyznání. Smetanova hudba tu vrcholí jak výrazově, tak stylově a dokládá skladatelovo umění.

Hudební nastudování je výsledkem práce dirigenta **Jakuba Kleckera**, který stál za dirigentským pultem i při této obnovené premiéře. Tempa udaná jak ansámbly, tak sborovým scénám byla hraniční a pěvci měli těžký úkol stíhat artikulaci; ten však zvládali s profesionálním nadhledem. Kompaktně postavený sbor zněl mohutně a hudební plocha byla vyvážená jak barevně, tak dynamicky. Tady se zúročila pečlivá mnohaletá příprava sbormistra **Jurije Galatenka**. Orchester hrál soustředěně, s intonační i rytmickou souhrou a ctil úlohy pěvců.

Režijně inscenaci připravil **Tomáš Studený** a vsadil na jednoduchost a přirozenost jednání postav a respektoval potřebu zpěváků komunikovat především k publiku. Dva znepřátelení konšelé, kolem nichž se vytvářela skupina podporovatelů, jsou stálými protagonisty opery. V roli Maliny **Martin Gurbaľ**, se spolehlivým a nosným basem a neotřesitelnou převahou, v roli

Kaliny barytonista **Martin Bárta**. Ten má větší a obtížnější úlohu, na něm stojí zápletka i dramatičnost opery, on je zmítán mezi ponížením a stálou láskou. Bárta se role zhostil se širokým a barevným volumenem, pevným hlasem a s výrazovou přesvědčivostí. Jeho odmítnutou láskou je panna Róza, kterou ztvárnila mezzosopranistka **Lucie Hilscherová** v celé šíři hereckého výraziva. Ve třech dalších rolích se představili pěvci ve své premiéře. Blaženku zpívala **Soňa Godarská**, původem slovenská pěvkyně působící v českých divadlech, aktuálně v Plzni. Její Blaženka je poznamenána předtuchou odmítnuté lásky, přesto z ní vyzařuje jas a naděje. Má průrazný soprán, který byl v dramatických polohách poznamenán zátěží, snad to způsobila tréma. Jejího partnera Vítka zpíval **Richard Samek**. Jeho mocný tenor se prosazoval zejména ve výškách, herecky byl přímý a jistý. Svoji premiéru si užil i tenorista **Vít Šantora** v roli Skřivánka, posměšného písničkáře, jenž dokáže posouvat děj. Hlas mu zněl a herecky byl výrazný a sympatický, jen poněkud křečovitý, vzhledem k premiéře pochopitelně. Z dalších rolí byl příjemný a nosný výkon **Josefa Škarky** v roli vysloužilce Bonifáce, jako mistr zednický se dobře prosazoval **Roman Vlковиč** a v závěru strašil duch frátera Barnabáše hlasem **Petra Urbánka**.

Scéna **Davidu Janoška** představovala jednoduchý, přesto uvěřitelný obraz české vesnice a hospody, propojení starých sklepů se světlicí Malinových působil přesvědčivě. Kostýmy **Evy Jiříkové** byly prosté a české atributy jen náznakové, přesto sdělné. Pohybová spolupráce **Ladislavy Košíkové** dává inscenaci život a přirozený spád, což pomáhá pěvcům při ztvárňování postav.

Obnovená inscenace *Tajemství* je dílkem mozaiky kompletu Smetanových oper, kterou skládá soubor opery **divadla Moravskoslezského** k oslavě **Roku české hudby** v roce 2024 a diváci se mají na co těšit.

Foto: ilustrační - Martin Popelář